

ПрАТ «ВНЗ «МІКРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Харківський Інститут

Кафедра менеджменту

Затверджую:
Директор ХІ ПрАТ «ВНЗ «МАУП»
В. Ю. Догадіна
2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
менеджменту

Протокол № 1 від 19.08.2024р.
Завідувач кафедри *О.С. Телешова*

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи корпоративного управління»

спеціальності:	073 Менеджмент
освітнього рівня:	перший (бакалаврський)
освітньої програми:	Менеджмент
спеціалізації:	Економіка та управління бізнесом

Харків ХІ ПрАТ «ВНЗ «МАУП» 2024

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Янковська Вікторія Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту

Викладач:

Янковська Вікторія Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри менеджменту
Протокол від 29.08.2024 р. № 1

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва дисципліни	Основи корпоративного управління
Шифр і назва спеціальності	<i>073 Менеджмент</i>
Рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>
Статус дисципліни	<i>обов'язкова</i>
Кількість кредитів і годин	<i>4 кредити/120 год. Лекції: 28 год.; Семінарські, практичні заняття: 28 год.; Самостійна робота: 64 год.</i>
Терміни вивчення дисципліни	<i>7 семестр</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
Вид підсумкового контролю	<i>іспит</i>
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація.

П.І.Б. викладача	<i>Янковська Вікторія Анатоліївна</i>
Науковий ступінь	<i>Кандидат економічних наук</i>
Вчене звання	<i>Доцент</i>
Напрями наукових досліджень	<i>Фінанси підприємств, управління фінансовими ресурсами</i>
Посилення на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0003-2588-3156 Google Академія: https://scholar.google.com/citations?user=WJiYLoAAAAJ&hl=ru
Додаткові ресурси (за бажанням, за наявності)	
Контактна інформація викладача	
E-mail:	<i>vika_yank2020@ukr.net</i>
контактний тел.	<i>+38(050)-688-37-52</i>
Телефон кафедри (зовнішній, за наявності)	
Портфоліо викладача на сайті Інституту	https://kh.maup.com.ua/%d0%ba%d0%b0%d1%84%d0%b5%d0%b4%d1%80%d0%b0-%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d0%b5%d0%b4%d0%b6%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d1%83/

1. Коротка анотація до дисципліни.

Активізація процесу ринкового реформування економіки України на мікро- і макрорівнях призвела до формування корпоративного сектора, як базового серед нових організаційно-правових форм господарювання. Зокрема, виникнення корпоративного сектору, який представлений в основному акціонерними товариствами, обумовило потребу в утворенні принципово нової системи управління. Виходячи з цього, створення належної системи корпоративного управління стало важливою складовою структурної трансформації економіки, що обумовило актуальність розробки і впровадження нової навчальної дисципліни у програми підготовки економістів, менеджерів у вищих навчальних закладах.

Корпоративне управління як напрям у менеджменті необхідно детально вивчати в сучасних умовах ринкової економіки, що синтезує можливість раціонально управляти діяльністю відкритих акціонерних товариств і визначити баланс інтересів акціонерів та держави в межах норм чинного законодавства.

Програма дисципліни «Основи корпоративного управління» передбачає системи викладення основ теорії та практики управління корпоративними підприємствами в умовах ринкової економіки та реалізації новаторських рішень, що мають довготривалі соціальні наслідки.

Метою вивчення дисципліни є:

- ознайомитися з сутністю та принципами корпоративного управління з метою формування економічного мислення щодо раціонального господарювання в умовах ринкових економічних відносин;

- набути необхідних навичок і вмінь корпоративного управління;
- оволодіти корпоративною культурою підприємницької діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- визначення сутності та принципів корпоративного управління;
- засвоєння методів корпоративного управління;
- засвоєння принципів управління на основі цінних паперів;
- визначення та вирішення проблеми управління корпоративними правами власників;
- набуття навичок організації загальних зборів акціонерів;
- засвоєння функцій, компетенцій та правил формування основних організаційних структур акціонерного товариства.

3. Формат курсу: очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Табл.1

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ІК1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне у формі виконання самостійної роботи
ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне у формі активних обговорень, дебатів та обґрунтуванні ситуаційних задач
ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне у формі участі у круглому столі
СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне у формі захисту реферативної роботи та рубіжне (модульний контроль) у формі захисту презентації
СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне у формі виконання самостійної роботи
СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне у формі захисту реферативної роботи та рубіжне (модульний контроль) у формі захисту презентації

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Підсумкове (іспит)
---	---	--------------------

5. Тривалість курсу. 120 годин (4 кредити ЄКТС), з них: 56 годин аудиторної роботи; 64 годин – самостійної роботи.

6. Статус дисципліни: обов'язкова.

7. Пререквізити: «Менеджмент», «Стратегічний менеджмент», «Управління бізнесом», «Управлінське консультування» тощо.

8. Технічне й програмне забезпечення / обладнання мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять, доступ студентів до Інтернету.

9. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.
- Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

10. Зміст дисципліни: Курс дисципліни «Основи корпоративного управління» складається з двох модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та практичної (семінарської) частин:

Змістовний модуль 1. «Базові основи корпоративного управління» (лекційні теми 1-5, семінарські теми 1-4).

Змістовний модуль 2. «Формування і реалізація корпоративних інтересів» (лекційні теми 6-10, семінарські теми 5-7).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є лекційні та практичні заняття, консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції з використанням технології кооперативного навчання (особистісного навчання та пошукової діяльності) завдяки використанню на заняттях психологічних тренінгів, різних видів ігор, вивчення проблемних ситуацій тощо.

Тобто використовувалась особистісна модель навчання. Вона включає:

Розвиваючу модель навчання – пошукова діяльність студентів.

Активізуюча модель навчання – активний діалог спілкування, розгляд проблемних ситуацій.

Формуюча модель – програмоване навчання, а саме залучення розумової діяльності.

Збагачувальна модель – використання засобів індивідуалізації навчальної діяльності студента.

Зокрема для студентів використовують ігри, практичні вправи, використання наочних прикладів, що стимулює навчання та робить його процес цікавим.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні семінарських та практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у групах та індивідуально з використанням технологій розвитку практичного мислення, що підвищує розумове навчання студентів. Під час практичних занять використовуються рольові ігри, дискусії, обговорення ситуацій, вирішення проблем, побудова стратегій розвитку, обґрунтування ситуацій із практики, виконання конструктивних проектів,

зокрема підготовка курсового проекту по індивідуальній темі та об'єкту дослідження, використання ігор-розинок.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	5	5
Відвідування семінарських занять	1	4	4	3	3
Робота на семінарському занятті	10	4	40	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом	-		79		68
Максимальна кількість балів:		147			
147:100=1,47. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,47 = загальна кількість балів.					

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота студентів з курсу «Основи корпоративного управління» передбачає застосування сучасних методів та новітнього інструментарію для проведення комплексного дослідження за обраною тематикою. Завдання для самостійної роботи сформовані з врахуванням різновекторного цілеспрямованого пошуку інформації, спонукають студентів до її систематизації, аналізу, узагальнень, вчать робити аргументовані висновки.

Самостійна робота студента полягає в написанні навчально-дослідних завдань (рефератів) за тематикою з наведеними питаннями, щодо розкриття основних теоретичних положень теми. В роботі студент повинен розкрити основні аспекти понятійного апарату, застосовуючи енциклопедії та словники, застосувати порівняльний аналіз з іншими практиками, різні методи оцінки та зробити відповідні висновки щодо застосування вивченого на практиці. Обов'язково студент повинен вказати на джерела літератури, якими користувався, по тексту зробити посилання та оформити у відповідності вимог до наукової продукції (ДСТУ 3008-95 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення»).

Виконана самостійна робота студента буде обговорюватись в аудиторії та оцінена за стобальною системою.

Критерії оцінювання:

- ✓ бути розкритою й актуалізувати окремі теоретичні і практичні аспекти – 1 бал;
- ✓ містити певні елементи новизни та наукову, навчальну й практичну спрямованість і значимість за досліджуванним напрямком – 3 бала;
- ✓ демонструвати достатню компетентність студента в розкритті питань, що досліджуються – 1 бал.

Обов'язковою умовою є презентація. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

14. Форми проведення поточного, рубіжного (модульного) контролю та критерії оцінювання.

Поточний модуль відбувається на практичних (семінарських) заняттях у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів, обговорення ситуацій, вирішення проблем, побудова стратегій розвитку, обґрунтування ситуацій із практики, виконання конструктивних проектів, зокрема підготовка курсового проекту по індивідуальній темі та об'єкту дослідження, використання ігор-розминок.

Максимальна кількість балів - 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Тематика завдань вибирається студентом у прив'язці до теми наукового дослідження і в кінцевому випадку має слугувати розширенню знань, навиків та можливостей, необхідних для написання дисертації. Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- Правильність та швидкість відповіді студента – 10 балів
- Активність у розкритті та захисту наукової теми дослідження – 5 балів
- Актуальність та науковість авторських робіт – 5 балів
- Творчий підхід до дослідження та виконання вправ – 5 балів

Максимальна кількість балів – 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Іспит проводиться у формі обґрунтування тестування. (Питання, які виносяться на іспит подані у Робоча програма дисципліни).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: Робоча програма дисципліни).

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Балабаниць А. В., Горбашевська М. О., Кислова Л. А., Мацука В. М. Корпоративне управління : навч. посіб. Маріуполь: МДУ, 2019. 234 с.
2. Горинь М. О. Корпоративне управління [Текст] : навч. посіб. / М. О. Горинь, О. С. Сенишин, Н. С. Чопко ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Л. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. - 641 с.
3. Гудзь О. Є Корпоративне управління : навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2019. 123 с.
4. Євтушевський В. А. Основи корпоративного управління : навч. посіб. / В. А. Євтушевський. — Київ : Знання-Прес, 2002. — 317 с
5. Корпоративне управління: навч. посіб. для студ. магістратури спеціальності 073 «Менеджмент» / уклад. : А. О. Дегтяр, Л. І. Колесник. — Харків, 2019. — 240 с.
6. Мальська М. П., Мандюк Н. Л., Занько Ю. С. Корпоративне управління: теорія та практика : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 360 с.
7. Пуртов В. Ф., Третяк В. П., Кудінова М. М. Корпоративне управління : підручник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 364 с.

Допоміжна:

8. Гриньова В. М., Попов О. Є. Організаційно-економічні основи формування системи корпоративного управління в Україні: монографія. Харків: Вид. ХДЕУ, 2003. 324 с.
9. Деева Н. Е. Корпоративне управління і фінансовий ринок: проблеми теорії та практики: монографія; Нац. акад. наук України, Ін-т економіки пром-сті. Донецьк: Ін-т економіки пром-сті НАН України, 2011. 523 с.
10. Должанський І. З., Ягнюк І. М. Стратегія управління діяльністю підприємства на основні збалансованої системи показників : монографія. Донецьк : СПД Купріянов В. С., 2018. 213 с.
11. Корпоративне управління : навч. посіб. / за ред. Н. О. Сімченко ; Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». Київ : НТУУ «КПІ», 2012. 444 с.
12. Корпоративне управління в Україні: процеси формування та розвитку [Текст] : монографія / за ред. проф. Н.А. Хрущ. – К. : Каравела, 2012. – 300 с.
13. Національна економіка [Текст] : підручник / П. В. Круш, С. О. Тульчинська, М. В. Шашина, О. А. Підлісна за ред. П.В. Круша. – 3-тє вид. – К. : Каравела, 2011. – 448с.
14. Сумець О. М. Стратегії управління бізнесом : навч. посіб. Харків : Планета-Прінт, 2018. 120 с.
15. Спасибо-Фатеева І. В. Корпоративне управління: монографія; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2007. 498 с.

Електронні ресурси:

1. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
3. Офіційний сайт ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». URL: <http://ief.org.ua>
4. Інтернет-портал для управлінців Management.com.ua. URL: <https://www.management.com.ua/>
5. Східно-Європейський журнал передових технологій URL:<https://jet>
6. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Кабінет Міністрів України. URL: [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua).

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«Основи корпоративного управління»

Разом: 120 год., з них 28 год. – лекції, 28 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 64 год.

Кількість балів за семестр	147 балів									
Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II				
Назва модуля	Базові основи корпоративного управління (79)					Формування і реалізація корпоративних інтересів (68)				
Лекції	1 (1 бал)	2 (1 бал)	3 (1 бала)	4 (1 бал)	5 (1 бали)	6 (1 бал)	7 (1 бали)	8 (1 бал)	9 (1 бал)	10 (1 бал)
Теми лекцій	Суть корпоративного управління, його суб'єкти та об'єкти	Законодавча та нормативна база створення корпоративних структур	Структура управлінських органів корпоративних утворень та принципи їх функціонування	Зовнішнє середовище корпоративного управління	Особливості й організаційно-правові ознаки корпоративних структур	Державне регулювання корпоративного сектору	Стандарти і моделі корпоративного управління	Матеріально-технічні та фінансові потоки в корпораціях	Ризики створення і функціонування корпоративних структур	Корпоративні інститути та проблеми захисту прав власності
Семінарські і практичні заняття	1 (10+1 балів)	2 (10+1 балів)	3 (10+1 балів)	4 (10+1 балів)		5(10+1 балів)		6 (10+1 балів)	7 (10+1 балів)	
Теми семінарських занять	Суть корпоративного управління, його суб'єкти та об'єкти	Законодавча та нормативна база створення корпоративних структур	Структура управлінських органів корпоративних утворень та принципи їх функціонування	Зовнішнє середовище корпоративного управління. Особливості й організаційно-правові ознаки корпоративних структур		Державне регулювання корпоративного сектору. Стандарти і моделі корпоративного управління		Матеріально-технічні та фінансові потоки в корпораціях	Корпоративні інститути та проблеми захисту прав власності	
Самостійна робота	1 (5 балів)					2 (5 балів)				
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)					модульна контрольна робота №2 (25 балів)				
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,47									